

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Preddiplomski studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

Manda Bjelobrk

Kako roditelji prepoznaju primjerenu slikovnicu

Završni rad

Mentor:

doc.dr. sc. Valentina Majdenić

Osijek, 2016.

Sadržaj:

Sažetak.....	3
1. Uvod.....	5
2. Slikovnica.....	6
2.1.Uloge slikovnice.....	6
2.2.Slikovnica i dob djeteta.....	7
2.3.Kako prepoznati dobru slikovnicu.....	9
2.4.Autori i nakladnici slikovnica.....	9
3. Metodologija istraživanja.....	11
4. Rezultati istraživanja.....	13
4.1.Rezultati istraživanja majki trogodišnjaka i četverogodišnjaka.....	12
4.2.Rezultati istraživanja majki petogodišnjaka.....	15
4.3.Rezultati istraživanja majki šestogodišnjaka.....	17
5. Zaključak.....	19
6. Literatura.....	20
7. Prilozi.....	21

Kako roditelji prepoznaju primjerenu slikovnicu

Sažetak

Slikovnica je prva djetetova knjiga u kojoj je priča upotpunjena i obogaćena ilustracijama. Ona utječe na mnoge aspekte dječjeg razvoja i sudjeluje u odgoju i obrazovanju djece. Ona odgaja i obrazuje velik broj djece rane dobi. Olakšava im otkrivanje svijeta i zbog toga je bitno razumjeti i njezine osnovne uloge i zadaće. Osim uloga bitno je znati odabrati slikovnicu prema dobi djeteta. Nisu sve slikovnice primjerene za svaku dob pa će tako za dijete u dobi do jedne godine biti primjerena pojmovna slikovnica, dok djeca u predškolskoj dobi izražavaju zanimanje za bajke i basne, pa se za njih biraju slikovnice s takvim temama. Odgojitelji poznaju sve te komponente za odabir, ali poznato je da djeca većinu vremena provode kod kuće. Koliko doticaja sa slikovnicama djeca imaju kod kuće i koliko im se čita bitno se razlikuje od obitelji do obitelji. Ovim istraživanjem željelo se otkriti koliko roditelji poznaju slikovnicu i na što obraćaju pozornost pri njezinu odabiru. Kod roditelja se ispitalo što misle o ulogama slikovnice, kakav sadržaj biraju, od čega su one načinjene, kakav odnos slika i teksta im odgovara i slično. U istraživanju se koristila metoda anketiranja. Odabrano je 25-ero roditelja djece različite dobi (od 3 do 6 godina).

Ključne riječi: slikovnica, uloge, dob, roditelji

How parents recognises an appropriate picture book

Summary

The picture book is the first child's book with the story which is complemented and enriched with illustrations. It affects on many aspects of child development and participate in the education of children. They raise and educate a large number of preeschool children. Facilitates their discovery of the world and therefore it is important to understand its basic roles and tasks. In addition it is essential to choose the picture book according to the child's age. Not all picture books are suitable for all ages, so for one year old child it is appropriate conceptual picture book, while children in preschool age expressed interest in fairy tales and fables, so for them should be choosed picture books with such topics. Educators know all the components for selection but it is known that children spend most of their time at home. The contact with picture books that children have at home and how much time is red for them is very different from family to family. This research was conducted to find out how much parents do know about the picture book and what they pay attention on when they select picture book. Parents are questioned about the roles of picture book, what kind of content they choose, from what material they are constructed, what kind of ratio of images and text suits them and so on. In the study is used poll method. It is selected 25 parents of children of different ages (3-6 years).

Key words: picture book, roles, age, parents

1. Uvod

Slikovnica kao prva djetetova knjiga ima značaj za cjeloviti djetetov razvoj. Neke od osnovnih uloga su spoznajna, socijalizacijska, iskustvena, estetska i zabavna. Kako bi slikovnica bila dobra mora sadržavati i ispunjavati sve uloge. Pri odabiru slikovnice za dijete vrlo je bitna i sama dob djeteta. Postoje još razne komponente poput obrade teksta, odnosa slika i teksta, vrste ilustracija, koje su bitne da bi slikovnica bila kvalitetna. Odgojitelji lako odabiru kvalitetnu i primjerenu slikovnicu i djeca se s njima susreću svakodnevno u dječjem vrtiću. No, kao što vrijedi za sva područja, da sve što se radi u vrtiću treba prakticirati i kod kuće ili obratno, tako se postavilo pitanje da li je to slučaj i sa slikovnicama. Za djecu je bitno da u i roditeljskom domu imaju bliske susrete sa slikovnicama koje trebaju biti primjerene njihovom razvoju i zanimanju. Kako roditelji odlučuju što će djeci čitati i kojim kriterijima se vode pri izboru knjiga za njih, nije toliko aktualna i proučavana tema. Pa jesmo li sigurni onda da je slikovnica, kao bitno sredstvo učenja, uistinu kvalitetno iskorištena i izvan dječjeg vrtića?

2. Slikovnica

Slikovnica je prva djetetova knjiga u kojoj je priča upotpunjena ili proširena i obogaćena ilustracijama. No priča može biti ispričana i bez riječi, samo slikama ili su slike nanizane kao pojmovi koje dijete razgledava, prepoznaje, imenuje ili prepričava o njima. (Stričević, 2006.)

Slikovnica može biti igračka, može biti karton za slaganje, često je zbir slika bez teksta ili s tekstom koji, bez literarnih pretenzija, tumači sliku. Slikovnica može biti i bogato ilustrirana pjesma kojeg dječjeg pjesnika ili s mnogo slika, a prilično malo riječi prikazana bajka ili slično. (Crnković, 1980.)

Veoma je bitna za cjeloviti razvoj djeteta jer razvija smisao za lijepo, pamćenje, mišljenje i logičko zaključivanje. Pozitivni likovi stvaraju ideale kod djece, razvija djetetove osjećaje, pomaže usvajanju moralnih vrijednosti, pridonosi razvoju predčitalačkih vještina te motivira djecu na samostalno čitanje i uživanje u knjizi.

2.1. Uloge slikovnice

Slikovnica odgaja i obrazuje velik broj djece rane dobi. Olakšava im otkrivanje svijeta i zbog toga je bitno razumjeti njezine osnovne uloge.

Važnost spoznajne uloge slikovnice je ta što ona pomaže djeci da bolje razumiju sebe, da saznaju ono što ih zanima o svijetu, opisuje i približava moguće situacije u obitelji, vrtiću, zajednici i slično. Čitajući slikovnice u suradnji s drugom djecom i odraslima, djeca stvaraju nova znanja, jačaju prijateljstva, iznose svoja mišljenja i iskustva. Tada uočavamo socijalizacijsku i iskustvenu ulogu slikovnice. Naglašava se i estetska uloga slikovnice jer ona svojim likovnim izričajem razvija u djece osjećaj za lijepo, utječe na ukus. Spomenut ćemo i zabavnu ulogu slikovnice jer upravo kroz igru sa slikovnicom dijete uči, razvija maštu i novi pogled na svijet, razvija potrebu za knjigom i navikava se na njezinu upotrebu. Potrebno ja naglasiti i društvenu ulogu slikovnice jer ona postaje sredstvo putem kojega društvo na najmlađe članove prenosi poželjne i pozitivno ozračene vrijednosti (npr. pravednost, otvorenost, odgovornost, povjerenje, identitet i slično). Upravo navedene vrijednosti omogućuju uspostavljanje kvalitetnih međuljudskih odnosa, multikulturalnost i suradnju te razvoj globalne svijesti. (Šišnović, 2011.)

2.2. Slikovnica i dob djeteta

Slikovnica će dugo biti djetetova najdraža knjiga, ali se treba mijenjati s djetetovim odrastanjem. Odnos teksta i ilustracije važan je segment koji se mijenja. Manjem djetetu potrebna je slikovnica s više ilustracija, a manje teksta jer ono uči gledajući pojmove i povezujući ih s onim što doživi ili vidi u okolini. Predškolskom djetetu tekst je važniji nego slika. Slike poprimaju estetsku ulogu koja obogaćuje doživljaj.

Slikovnice koje sadrže određenu priču – radnju dobro je čitati maloj djeci u prvoj godini života (dok dijete samo sluša glas odraslog), a zatim krajem druge godine kada dijete već razumije jednostavnije radnje i problemske situacije. Za djecu u drugoj polovini prve godine i u drugoj godini posebno su pogodne tzv. pojmovne slikovnice, bez teksta ili one u kojima se uz sliku određenog predmeta nalazi kratki opis ili zanimljivi, ritmični stihovi. Izrađene su od tkanine, spužve, plastificiranih materijala ili tvrdog kartona, urezane su ili oblikovane prema nekom liku na slici, a mogu se slagati u razne oblike (kućice, vrtuljke, likove životinja, sklopive “harmonika“ i “lepeza“ oblike i sl.). (Stričević, 2006.)

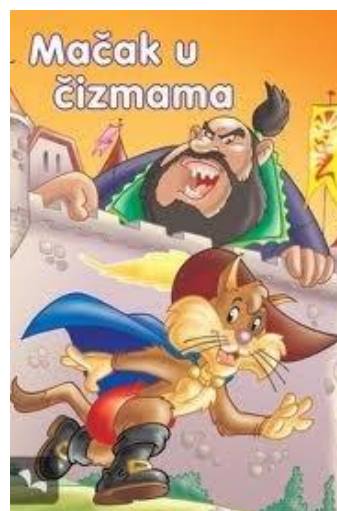
Slika 1. Pojmovna slikovnica

U trećoj i četvrtoj godini života slikovnice postaju složenije, priče govore o životinjama, zbivanjima u okolini, životu ljudi i djece i sadrže jednostavnije zaplete koji su prepoznatljivi i bliski djetetu. Dijete se počinje zanimati za radnje koje prikazuju različite postupke u određenim situacijama, počinje se razlikovati dobro od zla, poželjno od nepoželjnog. (Stričević, 2006.)

Slika 2. Slikovnica primjerena djeci od 3. i 4. godine

U starijoj predškolskoj dobi djecu zanimaju složenije priče o ljudima i prirodi bliskih i dalekih krajeva, basne i bajke. Naravno, dobne granice nisu strogo određene. Za koje će slikovnice i priče ili pjesmice dijete biti zainteresirano ovisi i o bogatstvu iskustva koja ima, ne samo s čitanjem, pričanjem i slikovnicama nego i u svakodnevnom životu, posebice u igri. (Stričević, 2006.)

Slika 3. Slikovnica bajka

2.3. Kako prepoznati dobru slikovnicu

Pri procjeni primjerenosti slikovnice prvo treba sagledati dijete, a onda kvalitetu slikovnice. Poznavanje djeteta, njegovih interesa, znanja, dosadašnjih iskustava i dobi odredit će u kojem smjeru pronaći prikladnu slikovnicu koja će mu pomoći u njegovom usavršavanju. Nakon same procjene djeteta sagledavaju se kriteriji koji čine kvalitetnu slikovnicu.

Slikovnice su komercijalni proizvod i često upravo tržište nameće kriterije koji nisu uvijek najbolji za dijete i njegov razvoj. Stoga valja obratiti pozornost na njihovu kvalitetu, posebice ako se kupuju. Naime, za slikovnice koje se posuđuju u dječjim knjižnicama mogu se dobiti informacije o njihovoj kvaliteti. Kvaliteta slikovnice prepoznaje se prema pedagoškim i estetskim kriterijima, a na njih utječu tekst, ilustracija, oprema i njihova usklađenost. (Stričević, 2006.)

Tekst treba biti prilagođen djetetovoj sposobnosti razumijevanja poruke koju prenosi, zanimljiv, smislen, pisan jasnim i pravilnim jezikom. Ilustracije trebaju biti skladnih boja i estetski vrijedne, realne kada pojašnjavaju pojmove, a maštovite kada obogaćuju doživljaj. Važno je i pitanje kakve poruke djetetu prenose, primjerice o stereotipima (primjerice spolnim). I oprema je važna. Slikovnica treba biti čvrsta, otporna na habanje, bez oštih dijelova kartona, a slova jasna i dovoljno velika za percipiranje i čitanje. Za djecu u prvim godinama života važno je da je boja na slikovnicama postojana i neotrovna jer djeca te dobi ispituju svijet i opipom, a slikovnice često "proučavaju" stavljajući ih u usta. (Stričević, 2006.)

2.4. Autori i nakladnici slikovnica

Kvaliteta slikovnice jasno se očituje na razini autorske odgovornosti. Jasno istaknuta imena stručnjaka koji su odgovorni za nastajanje slikovnice predstavljaju ne samo odgovornost nego i svojevršno jamstvo kvalitete, dok s druge strane anonimnost slikovnice dovodi u pitanje njezino podrijetlo, a time i kvalitetu. Na projektima stvaranja prvih knjiga za djecu u svijetu sve češće surađuju timovi stručnjaka, uz autorski dvojac koji čine pisac i ilustrator tu su još i pedagog, psiholog, lingvist i likovno tehnički-urednik. To je put kojim se greške lakše zaobilaze, potpunije ispunjavaju potrebni kriteriji i zahtjevi te postižu ciljevi. (Martinović, Stričević, 2011.)

Do slikovnice djeteta najčešće dolazi posredstvom roditelja ili neke druge odrasle osobe koja o njemu brine i koja slikovnicu bira prema vlastitim kriterijima procjene onoga što je potrebno djetetu, što često nije u skladu s djetetovim razvojnim potrebama. U nedostatku poznavanja literature namijenjene djeci i razvoja djeteta, roditeljima je često teško prepoznati slikovnicu koja je odgovarajuća za njihovo dijete. Odabir primjerene slikovnice bio bi uspješniji kada bi na njoj bilo jasno istaknuto komu je namijenjena uz adekvatno obrazloženje. To čine, ili bi trebali činiti, nakladnici, budući da su oni najodgovorniji za nastajanje slikovnice i prvi su u spomenutom lancu, bilo da ju naručuju ili pak odlučuju hoće li se proizvoditi. (Martinović, Stričević, 2011.)

3. Metodologija istraživanja

Cilj istraživanja

Cilj ovog istraživanja utvrditi je koliko uopće roditelji poznaju sve karakteristike slikovnice i što im je bitno pri odabiru slikovnice za njihovo dijete/djecu.

Hipoteze istraživanja

1. Roditelji prepoznaju karakteristike dobre slikovnice.
2. Roditelji odabiru slikovnicu primjerenu djetetovoj dobi i razvoju.

Zadatci

1. Utvrditi prepoznaju li roditelji karakteristike dobre slikovnice.
2. Utvrditi odabiru li roditelji slikovnicu primjerenu djetetovoj dobi i razvoju.

Uzorak istraživanja

Odabran je Dječji vrtić Kutjevo za provedbu istraživanja odnosno jedna mješovita skupina iz tog vrtića. Ta mješovita skupina ima upisanih 28-ero djece, ali u istraživanju je sudjelovalo 25-ero roditelja.

Instrument istraživanja

S obzirom na hipoteze upotrijebljena je anketa. Anketu sam samostalno izradila na temelju dosadašnjeg znanja o slikovnici i pomoću uporabe stručne literature. Sadrži uglavnom mješovita (poluotvorena) pitanja. Prilog 1.

Anketa se provodila među roditeljima djece različite dobi (od 3 do 6 godina). Roditelji su anketu ispunjavali anonimno na roditeljskom sastanku u Dječjem vrtiću. Na roditeljskom sastanku bile su prisutne samo majke, tako da su 100% ispitanika ženskog spola.

Etički aspekt istraživanja

Tijekom prikupljanja podataka i korištenja izvora literature bilježeni su potpuni i točni podatci. Svaki tuđi dio rada pravilno je označen, a ispitanicima je objašnjena procedura i dani podatci o trajanju istraživanja. Njihova privatnost poštuje se osiguravanjem anonimnosti. Sudjelovanje ispitanika u istraživanju bilo je dobrovoljno i dana im je mogućnost odustajanja od istraživanja.

4. Rezultati istraživanja

Istraživanje je provedeno s 25 ispitanika. Spol roditelja nije odlučan za rezultate istraživanja, a u ovom slučaju to su sve bile osobe ženskog spola. Majke u dobi od 27 do 40 godina. Njihova djeca različite su dobi. Najviše ih je petogodišnjaka 36%, zatim šestogodišnjaka 32%, četverogodišnjaka 20% i trogodišnjaka 12%. Anketni upitnik bio je jednak za sve roditelje kako bi se lakše vidjelo koliko oni prepoznaju kakva je primjerena slikovnica za njihovo dijete vezano za dob. Spol djeteta u ovom istraživanju nije bitan element, ali možemo spomenuti da je bilo 14 dječaka i 11 djevojčica.

4.1. Rezultati istraživanja majki trogodišnjaka i četverogodišnjaka

U istraživanju je sudjelovalo 8 majki ili 32% od ukupnog broja ispitanica. Njihova dob je od 28 do 36 godina. Sve su odgovorile kako kupuju slikovnice, ali samo pola ispitanica posuđuje ih i iz knjižnice. Bitnije im je da su u slikovnici velike slike i veliki font slova, nego da ona ima velike dimenzije, i da ima više teksta nego slika, a autori i drugi suradnici koji sudjeluju na stvaranju slikovnice im nisu uopće bitni. Tablica 1.

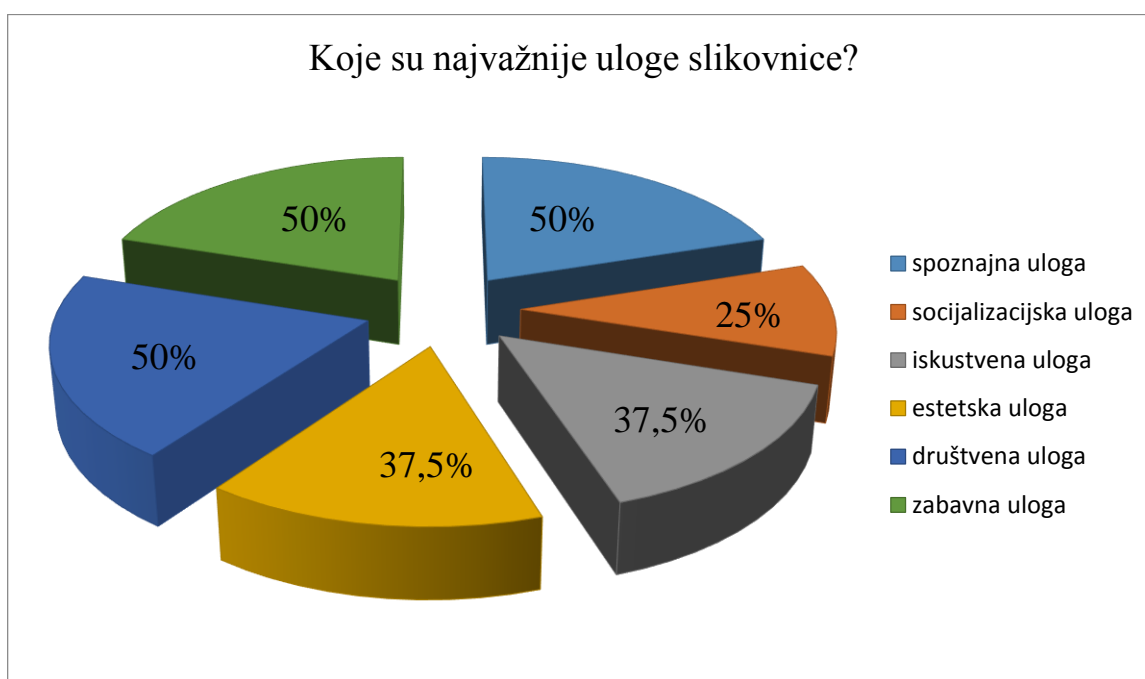
PITANJA	DA	NE
1. Kupujete li slikovnice?	100 %	0 %
2. Posuđujete li slikovnice iz knjižnice?	50 %	50 %
3. Biram slikovnicu velikih dimenzija.	37,5 %	62,5 %
4. Biram slikovnicu velikog fonta teksta.	62,5 %	37,5 %
5. Biram slikovnicu velikih slika.	100 %	0 %
6. Biram slikovnicu s više teksta nego slika.	50 %	50 %
7. Jesu li vam pri odabiru slikovnice bitni autori, ilustratori i drugi stručnjaci koji su sudjelovali u nastajanju slikovnice?	0 %	100 %

Tablica 1. Pitanja s odgovorima DA ili NE

Što se tiče pitanja otvorenog tipa odgovori o kupnji slikovnica bili su da ih kupuju nekoliko puta u godini 62,5%, jednom u dva mjeseca 25% i kada imaju novaca 12,5%. 87,5% ih je odgovorilo da posuđuju slikovnice iz knjižnice nekoliko puta godišnje, a 12,5% 5-6 puta godišnje. Najdraže slikovnice njihove djece su: *Životinje*, *Pinokio*, *Pepeljuga*, *Auti*, *Tri praščića* i po dva glasa su imale *Petra* i *Piko*.

Na pitanje o materijalu od kojega je slikovnica načinjena 50% ih je odgovorilo papir, 75% karton, 25% tkanina, 25% spužva. Sadržaj slikovnice koje majke biraju je 25% pojmovi, 62,5% priče, 50% bajke i 12,5% basne. U vezi s mišljenjem o ilustracijama najviše odgovora bilo je za skladne boje 62,5% i maštovite kada obogaćuju doživljaj 62,5%, a najmanje za realne kada pojašnjavaju pojmove 12,5%.

Uloge slikovnice birane su s najviše glasova po 50% za spoznajnu, zabavnu i društvenu. Slijede estetska i iskustvena s 37,5%, i socijalizacijska s 25%. Ovaj omjer glasova je u biti zadovoljavajući, jer svaka uloga je bitna, a ovdje se vidi da nema prevelikih odstupanja među glasovima. Slika 4.

Slika 4. Grafikon o ulogama slikovnice

4.2. Rezultati istraživanja majki petogodišnjaka

U istraživanju je sudjelovalo 9 majki u dobi od 27 do 39 godina. U ovoj skupini također su bili svi pozitivni odgovori za kupnju slikovnica. Nešto malo više o posudbi od prošle skupine, ovdje 66%. O izgledu slikovnice nisu sve majke izjasnile mišljenje, ali iz dobivenih odgovora najviše se biraju slikovnice velikih slika 88%, dok su ostale kategorije uglavnom podjednako birane. Jedino još valja istaknuti da velike dimenzije nisu uvjet za kupnju slikovnica. I ovdje majke zanemaruju pitanje autora slikovnica, pa im to uopće nije važno. Tablica 2.

PITANJA	DA	NE
1. Kupujete li slikovnice?	100 %	0 %
2. Posuđujete li slikovnice iz knjižnice?	66 %	33 %
3. Biram slikovnicu velikih dimenzija.*	33 %	55 %
4. Biram slikovnicu velikog fonta teksta.*	44 %	44 %
5. Biram slikovnicu velikih slika.	88 %	11 %
6. Biram slikovnicu s više teksta nego slika.*	33 %	44 %
7. Jesu li vam pri odabiru slikovnice bitni autori, ilustratori i drugi stručnjaci koji su sudjelovali u nastajanju slikovnice?	0 %	100 %

Tablica 2. Pitanja s odgovorima DA ili NE

* 11% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

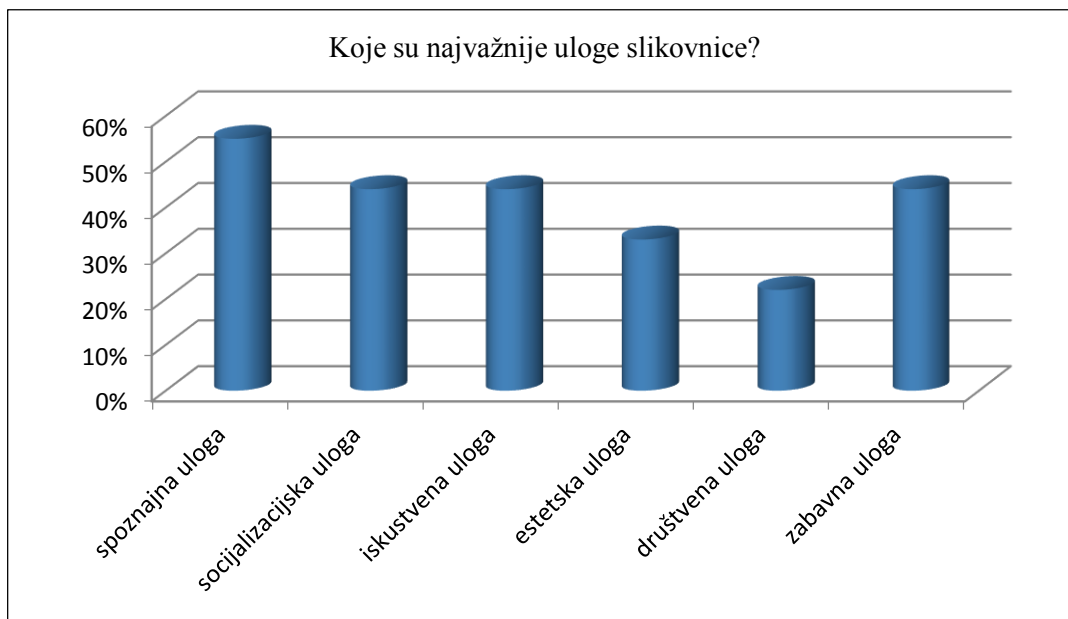
* 11% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

* 22% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

U daljnjem istraživanju 55% ispitanica odgovorilo je da slikovnice kupuju nekoliko puta godišnje, 33% jednom mjesečno i jedan odgovor ili 11% kada su na sniženju. Što se tiče posudbe slikovnica iz knjižnice opet najveći postotak ima odgovor nekoliko puta godišnje 66%, slijedi jednom mjesečno 22% i 11% odgovora je bilo najčešće zimi.

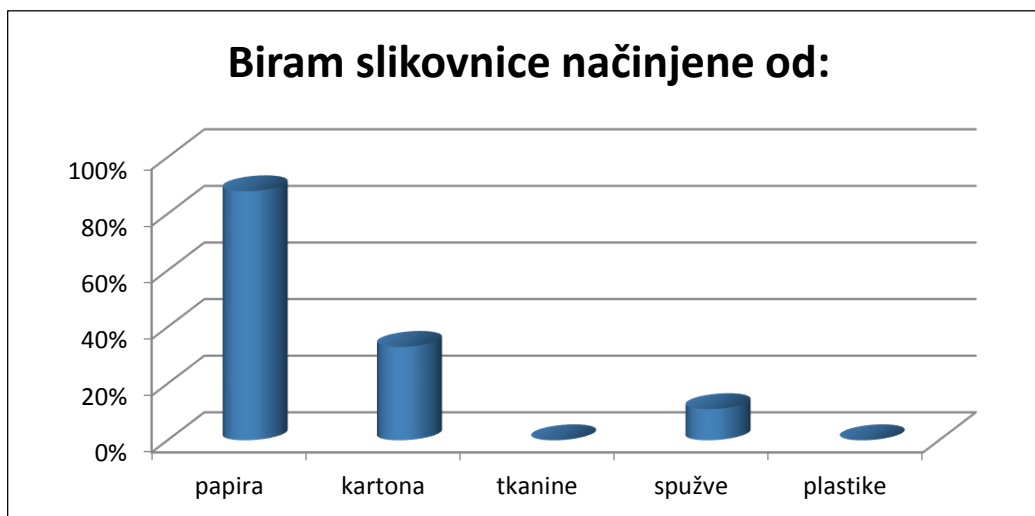
Najdraža slikovnica je *Najljepše bajke svijeta* s 33% odgovora, a slijedi *Maša* s 22%. Navedene su još: *Ivica i Marica*, *Heidi*, *Trnoružica*.

Ni u ovoj skupini nema previše odstupanja pri odabiru uloga slikovnice. Najčešće je birana spoznajna uloga, a najmanje glasova ima društvena uloga. Slika 5.

Slika 5. Grafikon o ulogama slikovnice

Sadržaj slikovnice koji biraju za petogodišnjake je 55% priče i 55% bajke, te 22% pojmovi. Za ilustracije u slikovnicama majke se odlučuju na jednostavne, bez mnogo detalja 44%, realne kada pojašnjavaju pojmove 44%, a šarene, maštovite i skladnih boja dobile su 33% glasova. Odnos među ovim pitanjima može zvučati neusuglašen, jer majke najviše biraju bajke i priče, pa bi se očekivalo najviše odgovora za maštovite ilustracije. I najviše glasova su dobile slikovnice načinjene od papira. Slika 6.

Slika 6. Grafikon o materijalu slikovnice

4.3. Rezultati istraživanja majki šestogodišnjaka

U ovoj skupini sudjelovalo je 8 majki. Ovdje smo za razliku od ostalih dobili i jedan negativan odgovor za kupnju slikovnica, ali majka se izjasnila kako posuđuje slikovnice. One što su odgovorile na buduća pitanja su pokazale u rezultatima kako je i njima bitna veličina slika, i da slikovnica bude velikih dimenzija. U ovoj skupini također autori i drugi suradnici nisu bitni. Dosta je bilo neodgovorenih pitanja pa ovi rezultati ne pokazuju točno ono što smo htjeli saznati. Tablica 3.

PITANJA	DA	NE
1. Kupujete li slikovnice?	87,5 %	12,5 %
2. Posuđujete li slikovnice iz knjižnice?	75 %	25 %
3. Biram slikovnicu velikih dimenzija.*	50 %	12,5 %
4. Biram slikovnicu velikog fonta teksta.*	37,5 %	37,5 %
5. Biram slikovnicu velikih slika.*	75 %	12,5 %
6. Biram slikovnicu s više teksta nego slika.*	37,5 %	12,5 %
7. Jesu li vam pri odabiru slikovnice bitni autori, ilustratori i drugi stručnjaci koji su sudjelovali u nastajanju slikovnice?	0 %	100 %

Tablica 3. Pitanja s odgovorima DA ili NE

* 37,5% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

* 25% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

* 12,5% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

* 50% ispitanika nije odgovorilo na pitanje

Za kupnju slikovnice 5-6 puta godišnje se odlučuje 37,5% ispitanica, isti postotak je za 2-3 puta godišnje, a samo dva odgovora su bila rijetko. 75% ispitanica posuđuje slikovnice nekoliko puta godišnje, a 25% rijetko. Sagledavanjem ovih rezultata može se uočiti kako se ipak onda češće godišnje kupuju slikovnice nego što se posuđuju.

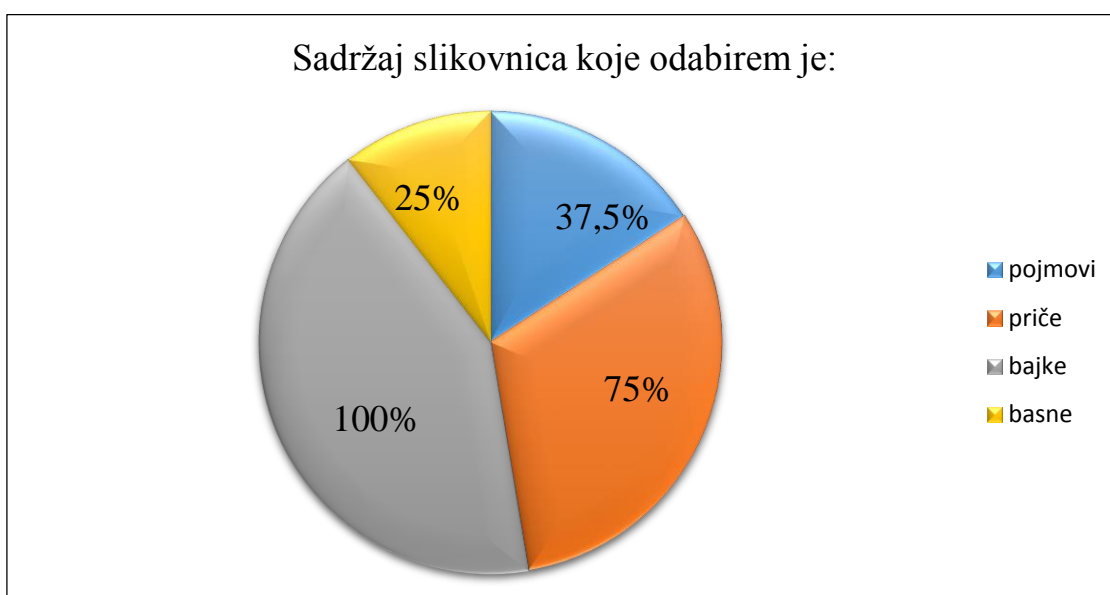
Najdraže slikovnice djece su sve likovi iz crtanih filmova i bajki: *Traktor Tom, Spužva Bob, Frozen, Cars, Bambi, Crvenkapica, Pepeljuga, Tri praščića*.

Ovdje po prvi puta spoznajna uloga slikovnice nije imala najveći postotak, dobila je 50% glasova, dok je zabavna uloga dobila visokih 87,5%. Socijalizacijska ne zaostaje mnogo s istih 50%, a dalje su sa 37,5% iskustvena i estetska, te društvena najmanje s 25%.

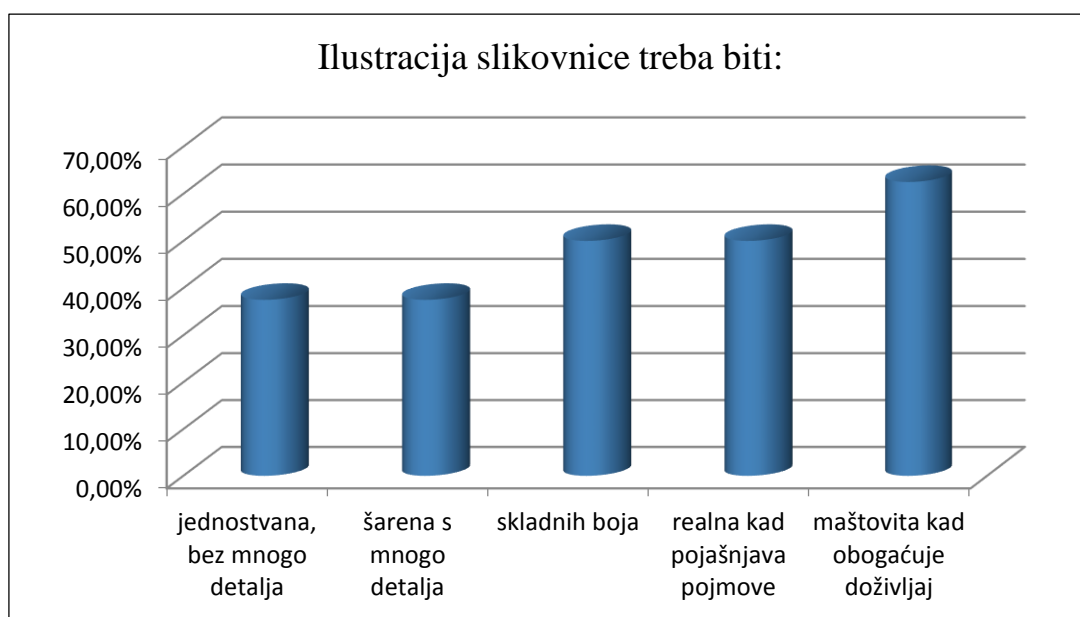
Slikovnice su birane od papira i kartona s 100% odgovora. To je uobičajeno za ovu dob djece, jer njima slikovnica nije više igračka nego je gledaju kao knjigu.

Sadržaj slikovnice su bajke s 100% odgovora, zatim priče s 75%, a nekoliko odgovora je bilo i za pojmove i basne. Slika 7.

S obzirom na najveći odabir bajki, rezultati se poklapaju s rezultatima ilustracija. Najviše biranja dobila je maštovita ilustracija 62,5%. Slijede ju skladne boje 50%, i realna kada pojašnjava pojmove 50%. Slika 8.

Slika 7. Grafikon o odabiru sadržaja slikovnice

Slika 8. Grafikon o ilustraciji slikovnice

5. Zaključak

Slikovnica kao djetetova prva knjiga ima veliki značaj za njegov razvoj. Utječe na mnoge aspekte odgoja i obrazovanja djeteta. U svakom dječjem vrtiću, svakoj sobi dnevnog boravka postoji mnogo različitih slikovnica. No imaju li djeca kod kuće pristup slikovnicama i koliko zapravo roditelji znaju o njima htjelo se utvrditi ovim radom. Iz odgovora majki trogodišnjaka i četverogodišnjaka može se zaključiti kako sve kupuju slikovnice, a najvažnija uloga slikovnice za njih je društvena, spoznajna i socijalizacijska. Biraju slikovnice najčešće od papira i kartona. To su slikovnice u kojima je obrađena priča ili bajka s maštovitim ilustracijama kad obogaćuje doživljaj i realna kad pojašnjava pojmove. Majke petogodišnjaka također sve kupuju slikovnice, najčešće načinjene od papira u kojima je obrađena neke priča ili bajka. Realne i velike ilustracije kod njih mogu presuditi u odabiru. Kod majki šestogodišnjaka dolazi do jednom začudnog odgovora, a to je jedan odgovor majke da ne kupuje slikovnice. Ali i veliki postotak koji ukazuje da dosta slikovnica posuđuju iz knjižnice. Slikovnice su 100% od papira i kartona. Sadržaj primjeren dječjoj dobi, a to su bajke. Majke iz svih skupina su odgovorile kako im autori i drugi stručnjaci koji rade na izradi slikovnice nisu bitni. To utječe na rezultate za prvu hipotezu. Pokazalo se kako roditelji prepoznaju neke karakteristike dobre slikovnice, ali postoje i neka odstupanja. Druga hipoteza da roditelji odabiru slikovnicu primjerenu djetetovoj dobi i razvoju potvrđena je više kod petogodišnjaka i šestogodišnjaka. Kod trogodišnjaka i četverogodišnjaka bilo je nekoliko odgovora da se bira sadržaj bajke i basne. Je li to dobro ili ne, ne možemo točno utvrditi s obzirom da ne poznajemo djetetovu razvoju razinu, ali pretpostavlja se da su na prosječnoj razini.

6. Literatura

1. Crnković, M., (1980.) *Dječja književnost*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Martinović, I., Stričević, I., (2011.) *Slikovnica: prvi strukturirani materijal namijenjen djetetu*. Libellarium, vol.4 (1), 39-63.
3. Stričević, I., (2006.) *Čitajmo im od najranije dobi*. Hrvatsko knjižničarsko društvo. Zagreb: Knjižnica Medveščak. (pristupljeno 6.9.2016.)
http://www.hkdrustvo.hr/hr/projekti/citajmo_im_od_najranije_dobi
4. Šišnović, I., (2011.) *Odgojno-obrazovna vrijednost slikovnice*. Dijete, vrtić, obitelj, 8-9 str., Zagreb: Pučko otvoreno učilište Korak po korak.
5. *Čitaj mi! Čitajte naglas djeci od rođenja*. (pristupljeno 6.9.2016.)
<http://www.citajmi.info/slikovnica/>

6. Biram slikovnice načinjene od: (moguće zaokružiti više odgovora)

- a) papira
- b) kartona
- c) tkanine
- d) spužve
- e) plastike
- f) nešto drugo _____

7. Sadržaj slikovnica koje odabirem je: (moguće zaokružiti više odgovora)

- a) pojmovi
- b) priče
- c) bajke
- d) basne
- e) nešto drugo _____

8. Ilustracija slikovnice treba biti: (moguće zaokružiti više odgovora)

- a) jednostvana, bez mnogo detalja
- b) šarena i s mnogo detalja
- c) skladnih boja
- d) realna kad pojašnjava pojmove
- e) maštovita kad obogaćuje doživljaj
- f) nešto drugo _____

9. Veličina u slikovnici:

Biram slikovnicu velikih dimenzija.	DA	NE
Biram slikovnicu velikog fonta teksta.	DA	NE
Biram slikovnicu velikih slika.	DA	NE
Biram slikovnicu s više teksta nego slika.	DA	NE

10. Jesu li vam pri odabiru slikovnice biti autori, ilustratori i drugi stručnjaci koji su sudjelovali u nastajanju slikovnice.

DA

NE

11. Koja je najdraža slikovnica vašeg djeteta?
